

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪੁਤਰੀ ਤੇਰੀ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਥਾਟੀ ॥ ਜਾਨੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ਹੋਇਗੀ ਮਾਟੀ ॥੧॥ ਮੂਲੁ
 ਸਮਾਲਹੁ ਅਚੇਤ ਗਵਾਰਾ ॥ ਇਤਨੇ ਕਉ ਤੁਮੁ ਕਿਆ ਗਰਬੇ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਤੀਨਿ ਸੇਰ ਕਾ
 ਦਿਹਾੜੀ ਮਿਹਮਾਨੁ ॥ ਅਵਰ ਵਸਤੁ ਤੁਝ ਪਾਹਿ ਅਮਾਨ ॥੨॥ ਬਿਸਟਾ ਅਸਤ ਰਕਤੁ ਪਰੇਟੇ ਚਾਮ
 ॥ ਇਸੁ ਉਪਰਿ ਲੇ ਰਾਖਿਓ ਗੁਮਾਨ ॥੩॥ ਏਕ ਵਸਤੁ ਬੁਝਹਿ ਤਾ ਹੋਵਹਿ ਪਾਕ ॥ ਬਿਨੁ ਬੁਝੇ ਤੂੰ ਸਦਾ
 ਨਾਪਾਕ ॥੪॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ॥੫॥੧੪॥
 {ਪੰਨਾ 374}

ਪਦਾਰਥ:- ਪੁਤਰੀ—ਪੁਤਲੀ, ਸਰੀਰ। ਬਿਧਿ ਕਰਿ—ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ। ਥਾਟੀ—ਬਣਾਈ। ਸਤਿ
 ਕਰਿ—ਸੱਚ ਕਰ ਕੇ।1।

ਮੂਲੁ—ਮੁੱਢ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਚੇਤ—ਹੇ ਗ਼ਾਫ਼ਿਲ! ਗਵਾਰਾ—ਹੇ ਮੂਰਖ! ਇਤਨੇ ਕਉ—ਇਸ ਥੋੜੇ
 ਜਿਹੇ ਵਾਸਤੇ। ਕਿਆ ਗਰਬੇ—ਕੀਹ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?।1। ਰਹਾਉ।

ਮਿਹਮਾਨੁ—ਪਰਾਹੁਣਾ। ਅਵਰ—ਹੋਰ, ਬਾਕੀ ਦੀ। ਪਾਹਿ—ਪਾਸ। ਅਮਾਨ—ਅਮਾਨਤ।2।

ਬਿਸਟਾ—ਵਿਸ਼ਟਾ, ਗੰਦ। ਅਸਤ—ਹੱਡੀਆਂ {AiÔQ}। ਰਕਤੁ—ਰੋਤ, ਲਹੂ। ਪਰੇਟੇ—ਲਪੇਟੇ ਹੋਏ। ਗੁਮਾਨ—
 ਅਹੰਕਾਰ।3।

ਪਾਕ—ਪਵਿੱਤ੍ਰ। ਨਾਪਾਕ—ਗੰਦਾ, ਅਪਵਿੱਤ੍ਰ।4।

ਕਉ—ਨੂੰ, ਤੋਂ। ਜਿਸ ਤੇ—ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਪਾਸੋਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਹੀਂ। ਪੁਰਖੁ—ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ।5।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਗ਼ਾਫ਼ਿਲ ਜੀਵ! ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ! (ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ) ਮੁੱਢ (-ਪ੍ਰਭੂ) ਨੂੰ (ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ
 ਸਦਾ) ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖ। ਇਸ ਹੋਛੀ ਪਾਇਆਂ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਕੀਹ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?।1। ਰਹਾਉ।

(ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ) ਤੇਰਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, (ਪਰ ਇਹ ਭੀ) ਸੱਚ
 ਕਰ ਕੇ ਸਮਝ ਕਿ (ਇਸ ਸਰੀਰ ਨੇ ਆਖਿਰ) ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ।1।

(ਤੂੰ ਜਗਤ ਵਿਚ ਇਕ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸੇਰ (ਕੱਚੇ ਆਟਾ ਆਦਿਕ) ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੀ
 ਚੀਜ਼ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਅਮਾਨਤ (ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਈ) ਹੈ।2।

(ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦੇ) ਵਿਸ਼ਟਾ ਹੱਡੀਆਂ ਤੇ ਲਹੂ (ਆਦਿਕ ਬਾਹਰਲੇ) ਚੰਮ ਨਾਲ ਲਪੇਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਤੂੰ ਇਸੇ ਉਤੇ ਹੀ
 ਮਾਣ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।3।

ਜੇ ਤੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ-ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਲਏਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਜੀਵਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਏਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ
 ਸਾਂਝ ਪਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਅਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈ।4।

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਆਖ—(ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ!) ਉਸ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ
 ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।5।14।